UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

29 päivänä syyskuuta 2011 *

Asiassa C-187/10,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Raad van State (Alankomaat) on esittänyt 13.4.2010 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 16.4.2010, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Baris Unal

vastaan

Staatssecretaris van Justitie,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. N. Cunha Rodrigues (esittelevä tuomari) sekä tuomarit A. Arabadjiev, A. Rosas, U. Lõhmus ja P. Lindh,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

julkisasiamies: E. Sharpston,
kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Baris Unal, edustajinaan advocaat A. H. Hekman ja advocaat B. Mor-Yazir,

– Alankomaiden hallitus, asiamiehinään C. Wissels ja M. de Ree,

– Euroopan komissio, asiamiehinään G. Rozet ja M. van Beek,

kuultuaan julkisasiamiehen 21.7.2011 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee assosiaation kehittämisestä 19.9.1980 tehdyn assosiaationeuvoston päätöksen N:o 1/80 (jäljempänä päätös N:o 1/80) 6 artiklan

1 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan tulkintaa. Assosiaationeuvosto perustettiin Euroopan talousyhteisön ja Turkin välisellä assosiaatiosopimuksella, jonka allekirjoittivat Ankarassa 12.9.1963 yhtäältä Turkin tasavalta sekä toisaalta ETY:n jäsenvaltiot ja yhteisö ja joka tehtiin, hyväksyttiin ja vahvistettiin yhteisön puolesta 23.12.1963 tehdyllä neuvoston päätöksellä 64/732/ETY (EYVL 1964, 217, s. 3685; jäljempänä assosiaatiosopimus).

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa ovat vastakkain Baris Unal, joka on Turkin kansalainen, ja Staatssecretaris van Justitie (oikeusministeriön valtiosihteeri, jäljempänä Staatssecretaris) ja joka koskee viimeksi mainitun päätöksiä evätä Unalin hakemus määräaikaiselle oleskeluluvalleen asetetun rajoituksen muuttamiseksi ja peruuttaa häneltä kyseinen lupa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin säännöstö

Assosiaatiosopimus

3 Assosiaatiosopimuksen tarkoituksena on sen 2 artiklan 1 kohdan mukaan edistää sopimuspuolten välisten kaupallisten ja taloudellisten suhteiden jatkuvaa ja tasapainoista vahvistumista, myös työvoiman alalla, toteuttamalla asteittain työntekijöiden vapaa liikkuvuus sekä poistamalla sijoittautumisvapautta ja palvelujen tarjoamisen

vapautta koskevat rajoitukset Turkin kansan elintason parantamiseksi ja myöhemmin Turkin tasavallan Euroopan yhteisöön liittymisen helpottamiseksi.

4 Päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Jollei hänen perheenjäsentensä vapaata oikeutta työskentelyyn koskevista 7 artiklan määräyksistä muuta johdu, turkkilaisella työntekijällä, joka kuuluu laillisille työmarkkinoille tietyssä jäsenvaltiossa, on oikeus

– työskenneltyään säännönmukaisesti yhden vuoden saada työlupansa uudistetuksi tässä jäsenvaltiossa samaa työnantajaa varten, jos hänellä on työpaikka

– työskenneltyään säännönmukaisesti kolme vuotta vastaanottaa tässä jäsenvaltiossa valitsemaltaan saman ammattialan työnantajalta työtarjous, joka on tehty tavanomaisin ehdoin ja joka on rekisteröity tämän valtion työvoimaviranomaisissa, jollei yhteisön jäsenvaltioiden työntekijöille annettavasta etusijasta muuta johdu

– työskenneltyään säännönmukaisesti neljä vuotta tehdä tässä jäsenvaltiossa vapaasti minkälaista tahansa valitsemaansa palkattua työtä.”

5 Päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa määrätään, että jäsenvaltion laillisille työmarkkinoille kuuluvan turkkilaisen työntekijän perheenjäsenillä, joille on annettu lupa muuttaa tämän työntekijän luokse, on oikeus, asuttuaan tässä jäsenvaltiossa säännönmukaisesti vähintään kolme vuotta, vastaanottaa mikä tahansa työtarjous, jollei yhteisön jäsenvaltioiden työntekijöille annettavasta etusijasta muuta johdu.

Kansallinen säännöstö

6 Ulkomaalaislain yleisestä muuttamisesta 23.11.2000 annetun lain (Wet tot algehele herziening van de Vreemdelingenwet; Stb. 2000, nro 495; jäljempänä Vw 2000) 8 §:n a kohdan mukaan ulkomaalainen voi oleskella laillisesti Alankomaissa, jos hänellä on hänelle kyseisen lain 14 §:n nojalla myönnetty määräaikainen oleskelulupa.

7 Vw 2000:n 14 §:n 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”Määräaikainen oleskelulupa myönnetään rajoituksin, jotka liittyvät tarkoitukseen, jota varten oleskelu on sallittu. Lupaan voidaan sisällyttää ehtoja. – –”

8 Kyseisen lain 16 §:n 1 momentin g kohdassa annetaan Alankomaiden viranomaisille mahdollisuus hylätä määräaikaista oleskelulupaa koskeva hakemus silloin, kun hakija ei noudata rajoitusta, joka liittyy tarkoitukseen, jota varten hän haluaa oleskella Alankomaissa.

9 Vw 2000:n 16a §:n 1 momentissa säädetään, että hakemus määräaikaisen oleskeluluvan muuttamiseksi voidaan hylätä mainitun lain 16 §:n 1 momentin b–g kohdassa tarkoitetuilla perusteilla.

10 Vw 2000:n 18 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Edellä 14 §:ssä tarkoitettu hakemus määräaikaisen oleskeluluvan voimassaoloajan pidentämiseksi voidaan hylätä, jos

– –

f) luvan myöntämisessä asetettua rajoitusta tai lupaan liitettyä ehtoa ei noudateta

– –”

11 Vw 2000:n 19 §:n mukaan määräaikainen oleskelulupa voidaan peruuttaa saman lain 18 §:n 1 momentin f kohdassa tarkoitetulla perusteella.

12 Vuoden 2000 ulkomaalaisasetuksen (Vreemdelingenbesluit 2000; Stb. 2000, nro 497; jäljempänä Vb 2000) 3.51 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”[Vw 2000:n] 14 §:ssä tarkoitettu määräaikainen oleskelulupa voidaan oleskelun jatkamiseen liittyvin rajoituksin myöntää ulkomaalaiselle, joka on oleskellut Alankomaissa oleskeluluvalla kolme vuotta rajoituksin, jotka liittyvät

a) perheen yhdistämiseen tai muodostamiseen sellaisen henkilön kanssa, jolla on pysyvä oleskeluoikeus

– –”

13 Vb 2000:n 3.51 §:n 2 momentin mukaan oleskelulupa voidaan myöntää silloin, kun saman pykälän 1 momentissa tarkoitettuna ajanjaksona alkuperäisen oleskeluluvan voimassaoloajan pidentämistä koskevat edellytykset ovat täyttyneet.

14 Vb 2000:n 4.43 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Ulkomaalainen, joka oleskelee maassa laillisesti [Vw 2000:n] 8 §:n a kohdassa tarkoitetulla tavalla eikä enää täytä oleskeluluvan myöntämiselle asetettua rajoitusta, ilmoittaa tästä välittömästi sen alueellisen poliisiviranomaisen päällikölle, jonka alaisuuteen kuuluu kunta, jossa ulkomaalainen oleskelee.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

15 Unal tuli Alankomaihin 24.2.2004 tilapäisellä oleskeluluvalla. Hänelle myönnettiin 2.9.2004 tehdyllä päätöksellä 29.3.2004 alkaen määräaikainen oleskelulupa, jotta hän voisi oleskella ”avopuolisonsa A. M. De Sousa van der Molenin luona”. Tässä luvassa oli myös maininta ”vapaa työskentely sallittu; työhönottolupa ei tarpeen”.

16 Unal meni asumaan van der Molenin luo ’t Zandtin kuntaan (Alankomaat).

17 Unalin oleskeluluvan voimassaoloa pidennettiin 26.7.2005 21.4.2006 saakka ja 4.5.2006 1.3.2009 saakka. Uusissa luvissa oli edelleen ehtona Unalin asuminen avopuolisonsa luona ja maininta ”vapaa työskentely sallittu; työhönottolupa ei tarpeen”.

18 Unal teki 8.5.2006 vuokratyösopimuksen työskennelläkseen tuotantotyöntekijänä eräässä yrityksessä Nunspeetissä (Alankomaat), joka sijaitsee noin 150 kilometrin päässä hänen ’t Zandtissa sijaitsevasta asuinpaikastaan. Uusi 21.11.2008 saakka voimassa ollut sopimus tehtiin saman vuokratyötoimiston kanssa 21.11.2007. Tämän sopimuksen perusteella Unal jatkoi työtään samassa yrityksessä Nunspeetissä.

19 Unal teki 4.6.2007 hakemuksen oleskeluluvassaan olleen rajoituksen ”jotta hän voi oleskella avopuolisonsa A. M. De Sousa van der Molenin luona” muuttamiseksi siten, että kyseinen rajoitus korvattaisiin maininnalla ”jatkettu oleskelu”.

20 Staatssecretaris hylkäsi 28.12.2007 kyseisen hakemuksen sillä perusteella, ettei Unal ollut 2.4.2007 alkaen enää täyttänyt määräaikaiselle oleskeluluvalleen asetetusta rajoituksesta johtuneita edellytyksiä. Staatssecretarisin mielestä Unalin ja van der Molenin välinen suhde oli päättynyt 2.4.2007, koska Unal oli kyseisenä päivänä muuttanut Lelystadissa (Alankomaat) sijaitsevaan asuntoon, kun taas van der Molen oli edelleen kirjoilla 't Zandtin kunnan väestörekisterissä.

21 Toisessa 7.2.2008 tehdyssä päätöksessä Staatssecretaris totesi, että koska Unal oli 2.4.2007 työskennellyt säännönmukaisesti alle vuoden saman työnantajan palveluksessa, hänen oleskelulupansa voimassaoloaikaa ei päätöksen N:o 1/80 perusteella voitu pidentää. Siksi hänen oleskelulupansa peruutettiin, millä oli taannehtiva vaikutus 2.4.2007 alkaen.

22 Staatssecretaris hylkäsi 31.7.2008 tekemällään päätöksellä oikaisuvaatimukset, jotka Unal oli esittänyt 28.12.2007 ja 7.2.2008 tehdyistä päätöksistä. Staatssecretaris katsoi erityisesti, ettei hän objektiivisesti tarkistettavissa olleiden tietojen puuttuessa voinut luottaa Unalin ilmoituksiin, joiden mukaan hän oli asettunut asumaan entisen avopuolisonsa kanssa Lelystadiin, koska van der Molen oli säilyttänyt asuntonsa 't Zandtissa siltä varalta, ettei hän viihtyisi Lelystadissa. Unalin esittämää entisen avopuolisonsa laatimaa kirjallista ilmoitusta, jossa vahvistettiin heidän suhteensa päättyneen vasta myöhemmin, ei pidetty riittävänä todisteena.

23 Rechtbank 's-Gravenhage (Haagin aluetuomioistuin) totesi 6.7.2009 antamallaan tuomiolla perusteettomaksi kanteen, jonka Unal oli nostanut päätöksestä, jolla hänen oikaisuvaatimuksensa oli hylätty. Unal valitti sitten tuomiosta Raad van Stateen.

24 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa olevansa epävarma siitä, voiko se ratkaista pääasian nojautumalla asiassa C-337/07, Altun, 18.12.2008 annettuun tuomioon (Kok., s. I-10323). Sen mukaan yhteisöjen tuomioistuin totesi kyseisessä tuomiossa, ettei oleskeluluvan peruuttaminen vaikuttanut mitenkään kyseessä olleen työntekijän perheenjäsenten oleskeluoikeuteen sovellettaessa päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäistä luetelmakohtaa, jos perheenjäsenet olivat mainitun peruuttamisen ajankohtana jo saaneet kyseisen oleskeluoikeuden. Muunlainen tulkinta olisi vastoin oikeusvarmuuden periaatetta.

25 Raad van State pohtii kyseisen oikeuskäytännön sovellettavuutta turkkilaisen työntekijän oleskeluluvan taannehtivan peruuttamisen seurauksiin, kun mainittu työntekijä ei myöskään ole syyllistynyt tässä asiassa mihinkään vilpilliseen menettelyyn.

26 Näin ollen Raad van State on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Estääkö –– päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohdan ensimmäinen luetelmakohta, tarkasteltuna yhdessä oikeusvarmuuden periaatteen kanssa, toimivaltaisia kansallisia viranomaisia peruuttamasta tilanteessa, jossa ei ole kyse vilpillisestä menettelystä, turkkilaisen työntekijän oleskeluluvan edellä mainitussa 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitetun yhden vuoden määräajan päättymisen jälkeen taannehtivin oikeusvaikutuksin siten, että oleskelulupa katsotaan peruutetuksi päivänä, jolloin oleskeluluvan myöntämistä koskeva kansallisen lainsäädännön mukainen peruste ei enää täyttynyt?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

27 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään pääasiallisesti sitä, onko päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohdan ensimmäistä luetelmakohtaa tulkittava siten, että se on esteenä sille, että toimivaltaiset kansalliset viranomaiset peruut-

tavat turkkilaisen työntekijän oleskeluluvan taannehtivasti siitä päivästä alkaen, jona hänen lupansa myöntämistä koskeva kansallisen oikeuden mukainen peruste ei enää täyty, kun kyseinen työntekijä ei ole syyllistynyt mihinkään vilpilliseen menettelyyn ja kun kyseinen peruuttaminen tapahtuu mainitussa 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa määrätyn säännönmukaisen yhden vuoden työskentelyjakson päätyttyä.

28 Päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohdan määräyksillä turkkilaisille työntekijöille myönnetyt oikeudet laajenevat asteittain säännönmukaisen palkkatyön keston mukaan, ja niiden tarkoituksena on vahvistaa vähitellen asianomaisten henkilöiden asemaa vastaanottavassa jäsenvaltiossa (ks. mm. asia C-230/03, Sedef, tuomio 10.1.2006, Kok., s. I-157, 34 kohta).

29 Kuten päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisestä luetelmakohdasta ilmenee, säännönmukaisen yhden vuoden työskentelyn jälkeen turkkilaisella työntekijällä on oikeus jatkaa palkkatyötä saman työnantajan palveluksessa.

30 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan tämän oikeuden tehokas vaikutus edellyttää välttämättä, että asianomaisella henkilöllä on kyseistä oikeutta vastaava oleskeluoikeus (ks. mm. asia C-383/03, Dogan, tuomio 7.7.2005, Kok., s. I-6237, 14 kohta).

31 Päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettu Turkin kansalaisen säännönmukainen työskentely vastaanottavassa jäsenvaltiossa edellyttää vakiintunutta ja varmaa asemaa kyseisen jäsenvaltion työmarkkinoilla ja tämän perusteella riidatonta oleskeluoikeutta (asia C-237/91, Kus, tuomio 16.12.1992, Kok., s. I-6781, Kok. Ep. XIII, s. I-255, 22 kohta ja em. asia Altun, tuomion 53 kohta).

32 Nyt käsiteltävässä asiassa on riidatonta, että päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettu säännönmukainen yhden vuoden työskentelyjakso alkoi 8.5.2006, jolloin Unal aloitti työnsä palkkatyöntekijänä. Staatssecretarisin päätös, jolla häneltä evättiin muutos hänen oleskeluluvassaan olleeseen rajoitukseen ”jotta hän voi oleskella avopuolisonsa A. M. De Sousa van der Molenin luona”, tehtiin 28.12.2007 eli yli puolitoista vuotta sen jälkeen, kun Unalin palkkatyö oli alkanut saman työnantajan palveluksessa. Epäämisen perusteena oli kuitenkin se, että koska Unalin ja van der Molenin suhde oli päättynyt 2.4.2007, pääasian valittaja ei enää kyseisestä päivästä alkaen täyttänyt oleskeluluvalleen asetettuja edellytyksiä.

33 Sekä 28.12.2007 tehdyllä päätöksellä että 7.2.2008 tehdyllä päätöksellä, jolla Unalin oleskelulupa peruutettiin, oli siten taannehtiva vaikutus 2.4.2007 alkaen, jolloin Unal ei vielä ollut työskennellyt Alankomaissa säännönmukaisesti yhtä vuotta.

34 Alankomaiden hallitus väittää, ettei Unal voi saada päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisestä luetelmakohdasta johtuvia oikeuksia.

35 Kyseisen hallituksen mielestä on niin, että jos turkkilainen työntekijä ei ensimmäisenä työskentelyvuotena enää täytä oleskelulupansa edellytyksiä, hänen oleskeluoikeutensa menettää riidattoman oikeuden luonteensa. Siten tästä hetkestä lähtien kyseisen työntekijän työskentelyjaksoja ei voida ottaa huomioon päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettujen oikeuksien hankkimiseksi. Alankomaiden hallituksen mukaan Unal ei siis täytä unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitetun säännönmukaisen yhden vuoden työskentelyn edellytystä.

36 Tällaista argumenttia ei voida hyväksyä.

37 On muistutettava, että edellä mainitussa asiassa Kus antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuimen oli lausuttava siitä, oliko Turkin kansalaisella, joka oli saanut oleskeluluvan jäsenvaltion alueella solmiakseen siellä avioliiton kyseisen valtion kansalaisen kanssa ja joka oli työskennellyt siellä yli vuoden saman työnantajan palveluksessa voimassa olleen työluvan perusteella, oikeus saada työlupansa uudistetuksi päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan nojalla, vaikka hänen avioliittonsa oli jo purettu silloin, kun työluvan uudistamista koskenut hakemus ratkaistiin.

38 Yhteisöjen tuomioistuin totesi kyseisessä tuomiossa ensinnäkin, että mainitun 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan nojalla turkkilaisella työntekijällä on oikeus työlupansa uusimiseen samaa työnantajaa varten pelkästään sillä perusteella, että hän on työskennellyt säännönmukaisesti yli vuoden, koska mainitussa määräyksessä ei aseteta kyseisen oikeuden tunnustamiselle mitään muuta edellytystä eikä etenkään edellytyksiä, joilla maahantulo- ja oleskeluoikeus on saatu (em. asia Kus, tuomion 21 kohta).

39 Yhteisöjen tuomioistuin katsoi kyseisen toteamuksen perusteella, että turkkilaisen työntekijän, joka on voimassa olevan työluvan turvin tehnyt työtä yli vuoden, on katsottava täyttävän mainitussa 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa asetetut edellytykset, vaikka hänen oleskelulupansa olisi alun perin myönnetty hänelle muuhun tarkoitukseen kuin palkkatyön tekemiseen (em. asia Kus, tuomion 23 kohta).

40 On siis tarkistettava, voidaanko katsoa Unalin 8.5.2006–7.5.2007 tekemän työskentelyjakson perusteella, että hän täyttää päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitetun säännönmukaisen yhden vuoden työskentelyn edellytyksen, vaikka Unalin ja van der Molenin välisen suhteen väitetään päättyneen 2.4.2007.

41 Unionin oikeuden nykytilassa on niin, että päätöksellä N:o 1/80 ei ole mitään vaikutusta jäsenvaltioiden toimivaltaan evätä Turkin kansalaiselta oikeus saapua niiden alueelle ja työskennellä siellä ensimmäisessä työsuhteessaan. Päätös N:o 1/80 ei myöskään lähtökohtaisesti ole esteenä sille, että jäsenvaltiot sääntelevät hänen työskentelynsä edellytyksiä kyseisen päätöksen 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitetun yhden vuoden loppuun asti (ks. asia C-36/96, Günaydin, tuomio 30.9.1997, Kok., s. I-5143, 36 kohta).

42 Päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohtaa ei voida kuitenkaan tulkita siten, että jäsenvaltio voisi yksipuolisesti muuttaa järjestelmän, joka koskee Turkin kansalaisten asteittaista integroitumista vastaanottavan jäsenvaltion työmarkkinoille, sisältöä siten, että työntekijältä, jonka on annettu saapua maan alueelle ja joka on tehnyt siellä laillisesti aitoa ja todellista työtä keskeytyksettä yli vuoden ajan saman työnantajan palveluksessa, evätään hänelle palkkatyön tekemisen keston mukaan kyseisen määräyksen kolmessa luetelmakohdassa asteittain tunnustetut oikeudet (ks. asia C-1/97, Birden, tuomio 26.11.1998, Kok., s. I-7747, 37 kohta).

43 Tällainen tulkinta johtaisi siihen, että päätöksellä N:o 1/80 ei olisi mitään merkitystä eikä minkäänlaista tehokasta vaikutusta (ks. asia C-188/00, Kurz, tuomio 19.11.2002, Kok., s. I-10691, 55 kohta).

44 Päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohdan sanamuoto on yleinen ja ehdoton siltä osin kuin siinä ei anneta jäsenvaltioille mahdollisuutta rajoittaa niitä oikeuksia, joita määräyksessä annetaan suoraan turkkilaisille työntekijöille (ks. mm. em. asia Birden, tuomion 38 kohta).

45 Yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut tästä, että työskentelyjaksot, jotka Turkin kansalainen on suorittanut hänelle yksinomaan vilpillisen menettelyn, joka on johtanut hänen tuomitsemiseensa, johdosta myönnetyn oleskeluluvan perusteella, eivät perustu vakiintuneeseen asemaan, ja ne on katsottava suoritetun ainoastaan epävar-

massa asemassa sen vuoksi, että asianomaiselle ei kyseisinä ajanjaksoina lain mukaan kuulunut oleskeluoikeutta (ks. mm. asia C-285/95, Kol, tuomio 5.6.1997, Kok., s. I-3069, 27 kohta ja asia C-37/98, Savas, tuomio 11.5.2000, Kok., s. I-2927, 61 kohta).

46 Turkkilainen työntekijä ei myöskään täytä edellytystä säännönmukaisesta työskentelystä vastaanottavassa jäsenvaltiossa, jos hän on työskennellyt sellaisen oleskeluoikeuden perusteella, joka on myönnetty hänelle ainoastaan sellaisen kansallisen säännöstön nojalla, jossa sallitaan tilapäinen oleskelu kyseisessä valtiossa oleskeluluvan myöntämismenettelyn ajan (ks. vastaavasti asia C-192/89, Sevince, tuomio 20.9.1990, Kok., s. I-3461, Kok. Ep. X, s. 529, 31 kohta ja em. asia Kus, tuomion 18 kohta).

47 Tämän tuomion 45 ja 46 kohdasta ilmenee, että Turkin kansalaisen työskentely vilpillisen menettelyn, joka on johtanut tuomitsemiseen, johdosta myönnetyn oleskeluluvan perusteella tai sellaisen tilapäisen oleskeluluvan perusteella, joka on voimassa vain hänen odottaessaan lopullista päätöstä oleskeluoikeudestaan, ei voi synnyttää tällaiselle kansalaiselle päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohtaan perustuvia oikeuksia.

48 Kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa on kuitenkin niin, että ennakkoratkaisupyynnön ja jo ennakkoratkaisukysymyksen sanamuodon mukaan Unal ei ole syyllistynyt mihinkään vilpilliseen menettelyyn.

49 Hänellä ei myöskään ollut Alankomaissa tilapäistä oleskelulupaa vaan oleskelulupa, jonka perusteella hänellä oli mahdollisuus tehdä vapaasti palkkatyötä. On nimittäin riidatonta, että Unal noudatti vastaanottavan jäsenvaltion säännöksiä ja määräyksiä maahantulosta ja työskentelystä.

50 On siis niin, kuten julkisasiamieskin totesi ratkaisuehdotuksensa 52 kohdassa, että jos Unalin ei katsottaisi työskennelleen Alankomaissa säännönmukaisesti yli yhtä vuotta, loukattaisiin unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä vahvistettua saavutettujen oikeuksien kunnioittamisen yleistä periaatetta. Tämän periaatteen mukaan on niin, että kun Turkin kansalainen voi pätevästi vedota päätöksen N:o 1/80 jonkin määräyksen mukaisiin oikeuksiin, nämä oikeudet eivät enää riipu niiden syntymiseen johtaneiden olosuhteiden jatkumisesta, koska kyseisessä päätöksessä ei ole asetettu tällaista edellytystä (ks. asia C-303/08, Bozkurt, tuomio 22.12.2010, Kok., s. I-13445, 41 kohta).

51 Lisäksi tällainen päätelmä saa tukea unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä, sellaisena kuin se ilmenee edellä mainitussa asiassa Altun annetusta tuomiosta. Yhteisöjen tuomioistuin totesi kyseisessä tuomiossa, että kun otetaan huomioon yhteys, joka vallitsee turkkilaisen työntekijän päätökseen N:o 1/80 perustuvien oikeuksien ja niiden kyseisen päätöksen 7 artiklaan perustuvien oikeuksien välillä, joihin voivat vedota hänen perheenjäsenensä, jotka ovat saaneet luvan muuttaa hänen luokseen, kyseisen työntekijän vilpillisellä menettelyllä voi olla vaikutuksia hänen perheenjäsentensä oikeusasemaan. Yhteisöjen tuomioistuin kuitenkin täsmensi, että näitä vaikutuksia on arvioitava sinä ajankohtana, jolloin vastaanottavan jäsenvaltion kansalliset viranomaiset tekivät päätöksen kyseisen työntekijän oleskeluluvan peruuttamisesta (em. asia Altun, tuomion 56 ja 57 kohta). Kuten kyseisen tuomion 59 kohdasta ilmenee, toimivaltaisten viranomaisten on tällöin tarkistettava, ovatko perheenjäsenet saaneet mainittuna ajankohtana oman oikeuden päästä vastaanottavan jäsenvaltion työmarkkinoille ja vastaavasti oikeuden oleskella tässä valtiossa. Yhteisöjen tuomioistuin lisäsi kyseisen tuomion 60 kohdassa, että muunlainen ratkaisu olisi vastoin oikeusvarmuuden periaatetta.

52 Näin ollen työskentelyjaksojen, jotka pääasian valittaja suoritti oleskeluluvan saatuaan, on katsottava täyttävän päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitetun säännönmukaisen yhden vuoden työskentelyn edellytyksen.

53 Esitettyyn kysymykseen on vastattava edellä esitetyn perusteella, että päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohdan ensimmäistä luetelmakohtaa on tulkittava siten, että se on esteenä sille, että toimivaltaiset kansalliset viranomaiset peruuttavat turkkilaisen työntekijän oleskeluluvan taannehtivasti siitä päivästä alkaen, jona hänen lupansa myöntämistä koskeva kansallisen oikeuden mukainen peruste ei enää täyty, kun kyseinen työntekijä ei ole syyllistynyt mihinkään vilpilliseen menettelyyn ja kun lupa peruutetaan mainitussa 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa määrätyn säännönmukaisen yhden vuoden työskentelyjakson päätyttyä.

Oikeudenkäyntikulut

54 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Assosiaation kehittämisestä 19.9.1980 tehdyn, Euroopan talousyhteisön ja Turkin välisellä assosiaatiosopimuksella perustetun assosiaationeuvoston päätöksen N:o 1/80 6 artiklan 1 kohdan ensimmäistä luetelmakohtaa on tulkittava siten, että se on esteenä sille, että toimivaltaiset kansalliset viranomaiset peruuttavat turkkilaisen työntekijän oleskeluluvan taannehtivasti siitä päivästä alkaen, jona hänen lupansa myöntämistä koskeva kansallisen oikeuden mukainen peruste ei enää täyty, kun kyseinen työntekijä ei ole syyllistynyt mihinkään vilpilliseen

menettelyyn ja kun lupa peruutetaan mainitussa 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa määrätyn säännönmukaisen yhden vuoden työskentelyjakson päätyttyä.

Allekirjoitukset